

PRODROMUL VEGETAȚIEI LANDȘAFTULUI NATURAL „CRICOVA GOIAN”

Pavel PÎNZARU, conf. cerc., dr.*

Eugenia CHIRIAC, conf. univ., dr.**

*Grădina Botanică (I), AȘM

**Catedra Biologie Vegetală, Universitatea de Stat Tiraspol

Rezumat. Comunitățile vegetale ale landșaftului natural „Cricova-Goian” sunt grupate în 39 asociații din 18 alianțe, 13 ordine și 10 clase. Cele mai mari suprafețe ocupă fitocenozele din clasa *Festuco-Brometea*.

Cuvinte cheie: prodrom fitocenotic, valea Ichel, mun. Chișinău, Republica Moldova.

PRODROMUS OF VEGETATION OF THE „CRICOVA GOIAN” NATURAL LANDSCAPE

Abstract. The vegetal communities of the „Cricova-Goian” natural landscape are grouped in 39 associations from 18 alliances, 13 orders and 10 classes. The largest areas occupy the phytocoenoses from the *Festuco-Brometea* class.

Keywords: phytocenotic prodrome, Ichel valley, Chisinau city, Republic of Moldova.

Introducere

Landșaftul natural „Cricova-Goian” este situat în valea pitorească a râului Ichel, între or. Cricova și s. Goian din Comuna Ciorescu, municipiul Chișinău. În această regiune râul străbate masive de calcare recifogene ale Podișului Central Moldovenesc, formând o vale de tip canion, cu versanți calcaroși, abrupti. Altitudinea 220 m. Roca maternă – calcare friabile sarmațiene, calcare pietrificate miocene, argile ori nisipuri cuaternare. Solul, pe pantele ierboase, este rendzinic sau prezintă cernoziom-carbonatat, bogat în calcare, pe alocuri se dezgolesc calcarele. Pe panta împădurită este prezent sol cenușiu de pădure, iar în luncă – sol aluvial [8]. Vegetația se dezvoltă în condiții de climă temperat-continentală, cu temperaturi medii anuale de 10-10,5 °C, cu o cantitate medie de precipitații egală cu cca 500-550 mm [5].

Flora vasculară a acestui landșaft numără 560 specii, ce aparțin la 317 genuri din 78 familii, dintre care 36 specii sunt rare, 10 introduse în Cartea Roșie a Republicii Moldova [8].

Investigațiile fitocenotice asupra vegetației din landșaftul natural „Cricova-Goian” au fost efectuate în baza Proiectului instituțional al Universității de Stat din Tiraspol „Studiul acțiunii antropice asupra biodiversității, statusului fiziologic al populației mun. Chișinău și utilizarea rezultatelor în formarea competențelor transdisciplinare în procesul educațional”.

Material și metode de cercetare

Cercetările fitocenotice în teren au fost concepute în 1993-1996 și continuate în 2014-2017, după metodele școlii central-europene [1], luând în considerație și manualul

de Fitosociologie [2]. La determinarea taxonilor fitocenotici ne-am condus după lucrările cu privire la vegetația României [3, 4].

Rezultate și discuții

Diversitatea fitocenotică a landşaftului natural „Cricova-Goian” este mare, se întâlnesc comunități vegetale acvatică, palustre, stepice, ruderales, segetale, silvice. Printre tipurile de vegetație predomină cea stepică din alianțele *Festucion valesiacae* – Klika 1931 și *Genisto tetragonae-Seselion peucedanifolii* – P. Pânzaru 1997 și tufărișuri din alianța *Berberidion vulgaris* – Br.-Bl. 1950, de asemenea pe suprafețe mari se extind plantațiile artificiale de salcâm (*Robinia pseudacacia* L.) și de pin negru (*Pinus nigra* F. Arnold.).

În urma investigațiilor fitocenotice, comunitățile vegetale ale acestui landşaft sunt grupate în 39 asociații din 18 alianțe, 13 ordine și 10 clase. În continuare se prezintă Prodromul fitocenotic al vegetației în cauză, descrierea asociațiilor vegetației va fi publicată într-o lucrare aparte.

I. Clasa **LEMNO-POTAMOGETONETEA** (RTx. et Preising 1942) De Lange 1972

Ordinul POTAMOGETONETALIA PECTINATI W.Koch 1926

Alianța *Lemno-Salvinion natantis* Slavnič 1956

1. As. *Lemnetum minoris* Th. Müller et Görs 1960

II. Clasa **PHRAGMITETEA** Tx. et Prsg. 1942

Ordinul PHRAGMITETALIA Koch 1926

Alianța *Phragmition communis* Koch 1926

2. As. *Scirpo-Phragmitetum communis* W.Koch 1926

3. As. *Typhetum angustifoliae* Pign. 1953

4. As. *Typhetum latifoliae* G.Lang 1973

5. As. *Glycerietum maximae* Hueck 1931

6. As. *Schoenoplectetum lacustris* (Allorge 1922) Chourad 1924

Alianța *Magnocaricion elatae* W.Koch 1926

7. As. *Caricetum ripariae* Knapp et Stoffer 1962

8. As. *Eleocharietum palustris* Schennikov 1919

9. As. *Bolboschoenetum maritimi* Eggler 1933

Alianța *Glycerio-Sparganion* Br.-Bl. ex Sissing in Boer 1942

10. As. *Mento aquaticae-Beruletum erecti* (Nedelcu 1971),
corr. Sanda & Popescu 2001

III. Clasa **FESTUCO-BROMETEA** Br.-Bl. et Tüxen in Br.-Bl. 1949

Ordinul FESTUCETALIA VALESIIACAE Br.-Bl. et Tüxen in Br.-Bl. 1949

Alianța *Festucion valesiaca* Br.-Bl. 1961

11. As. *Allio flavae-Stipetum capillatae* (Schneider-Binder 1967)
Gh.Coldea & I.Sârbu 2012
12. As. *Stipo ucrainicae-Festucetm valesiaca* Dihoru 1970
13. As. *Stipetum pennatae* Prodan 1939
14. As. *Bothriochloetum(Andropogonetum) ischaemum* (Krist. 1931)
Pop 1977
15. As. *Jurineo arachnoideae-Stipetum lessingiana* (Dobrescu 1974)
Chifu et al. 2006
16. As. *Agropyretum pectiniformae* (Prodan 1939) Dihoru 1970
17. As. *Artemisio austriaca-Poëtum bulbosae* Pop 1970
18. As. *Thymo pannonici -Chrysopogonetum grylli* Doniță & al. 1992

Ordinul THYMO HYSSOPETALIA CRETACEI Didukh 1989

Alianța *Genisto tetragonae-Seselion peucedanifolii* P. Pânzaru 1997

19. As. *Genicto-Seselietum peucedanifolii* P. Pânzaru 1997
  - subas. *jurinetosum stoechadifoliae* (P. Pânzaru, 1997) Pânzaru 2006
  - subas. *linietosum tauricae* Pânzaru subass. nov., h.l. prov.
  - facies cu *Seseli peucedanifolium*
20. As. *Thymo moldavici-Helianthemetum canis* P. Pânzaru, 1997
Fitocenoze *Polygala sibirica* +*Bothriochloa ischaemium*

IV. Clasa TRIFOLIO-GERANIETEA SANGUINEI Th. Müller 1961

Ordinul ORIGANETALIA VULGARIS Th. Müller 1961

Alianța *Geranion sanguinei* Tüxen in Müller 1962

21. As. *Inulo ensifoliae-Anthericetum ramosi* Pânzaru & Coldea in
Ruschuk & al. 2005

V. Clasa MOLINIO-ARRHENATHERETEA R.Tx. 1937

Ordinul ARRHENATERETALIA R.Tx. 1931

Alianța *Cynosurion* R.Tx. 1947

22. As. *Trifolio-Lolietum perennis* Krippelova 1967

VI. Clasa ARTEMISIETEA VULGARIS Lohmeyer et al. R.Tx. 1950

Ordinul ONOPRDIETALIA ACANTHII Br.-Bl. et R.Tx. ex Klika et Hadač 1944

Alianța *Onopodion acanthii* Br.-Bl. in Br.-Bl. et al. 1936

23. As. *Onopordetum acanthii* Br.-Bl. in Br.-Bl. et al. 1936
24. As. *Hyoscyamo-Conietum maculati* Slavnič 1951
25. As. *Urtico dioicae-Samucetum ebuli* Br.-Bl. (1936) 1952
26. As. *Xeranthietum strumari* Paucă 1941
27. As. *Balloto nigrae-Leonuretum cardiaca* Tüxen et von Rochow
1942 em. Passarge 1955
28. As. *Helianthetum tuberosi* (Moor 1958) Lohm. in Oberd. et al. 1977

- Alianța *Dauco-Melilotion* Görs 1966
29. As. *Echio-Meliloetum* R.Tx. 1947
- Ordinul AGROPYRETALIA REPENTIS Oberd. et al. 1967
- Alianța *Convolvulo-Agropyrion repentis* Görs 1966
30. As. *Lepidietum drabae* Timar 1950
- VII. Clasa **POLYGONO ARENASTRI-POETEA ANNUAE** Rivas-Martinez 1975
corr. Rivas-Martinez et al. 1991
- Ordinul POLYGONO ARENASTRI-POETALIA ANNUAE R.Tx. in Géhu et al.
1972 corr. Rivas-Martinez et al. 1991
- Alianța *Matricario matricarioidis-Polygonion arenastri* Rivas-Martinez
1975 corr. Rivas-Martinez et al. 1991
31. As. *Trifolio fragifero-Cynodontetum dactyloni* Br.-Bl. & Bolos
1958
- VIII. Clasa **STELLARIETEA MEDIAE** R.Tx., Lohmeyer et Preising in R.Tx. 1950
- Ordinul SISYMBRIETALIA J. Tüxen in Lohmeyer et al. 1962
- Alianța *Sisymbrium officinalis* Tüxen, Lohmeyer et Preising ex von
Rochow 1951
32. As. *Ambrosietum artemisiifoliae* Vițalariu 1973
- Fitocenoze cu *Androsace maxima*+*Carthamus lanata*
- IX. Clasa **QUERCO-FAGETEA** Br.-Bl. et Vlieger in Vlieger 1937
- Ordinul QUERCETALIA PUBESCENTI-SESSILIFLORAE Klika 1933
- Alianța *Quercion pubescenti-sessiliflorae* Br.-Bl. 1932
33. As. *Pruno mahaleb-Quercetum pubescentis* Jakucs et Fekete 1957
- Ordinul PRUNETALIA SPINOSAE Tüxen 1952
- Alianța *Berberidion vulgaris* Br.-Bl. 1950
34. As. *Corno-Cerasetum mahaleb* Pînzaru 2006
- Fitocenoze *Crataegus monogyna*+*Cerasus mahaleb*
- Fitocenoze cu *Crataegus monogyna*+*Ailanthus altissima*
- Alianța *Prunion fruticosae* Tüxen 1952
35. As. *Prunetum tenellae* Soó (1927 em. 1947) 1959
36. As. *Vinco herbaceae-Chamaecytisetum austriacae*
P.Pânzaru et Ruschuk 2009
- Fitocenoze cu *Rosa pimpinellifolia*
- Alianța *Crataego-Prunion* Müller 1974
37. As. *Pruno spinosae-Crataegetum monogynae* (Soó 1927)
Hueck 1931
- X. Clasa **ROBINIETEA** Jurko ex Hadač et Sofron 1980
- Ordinul CHELIDONIO-ROBINIETALIA Jurko ex Hadač et Sofron 1980
- Alianța *Balloto nigrae-Robinion* Hadač et Sofron 1980

38. As. *Elytrigio repentis Robinetum* Smetana et al. 1997
39. As. *Balloto nigrae-Robinetum* Jurko 1963
Fitocenoze *Cotinus coggygria+Pinus nigra*
Fitocenoze *Stipa capillata+Robinia pseudaccacia*

Concluzii

Landşaftul natural „Cricova-Goian” este bogat atât din punct de vedere floristic, cât și al diversității fitocenotice și poate servi ca un bun teren pentru efectuarea lucrărilor practice de teren pentru studenții universităților de profil.

Biodiversitatea landşaftului este supusă pericolului de sărăcire ca rezultat al extragerii calcarului. Este necesar de stopat extragerea calcarului, de îngrădit gunoiștea organizată pe teren deschis, de oprit scurgerea calcarului în apa râului.

Bibliografie

1. Braun-Blanquet J. Übersicht der Pflanzengesellschaften Rätians. (III) Vegetatio, 1. 1948/1949. p. 283-316.
2. Cristea V., Gafta D., Pedrotti F. Fitosociologie. Cluj-Napoca: Ed. Presa Universitară Clujeană, 2004. 394 p. ISBN-973-610-192-4.
3. Diversitatea fitosociologică a vegetației României. T.Chifu (editor), Vol. 1-3. Iași: Ed. Institutul European, 2014. ISBN general 978-606-24-0090-3.
4. Les associations végétales de Roumanie. Gh. Coldea (ed.). Cluj-Napoca: ed. Presa Universitară Clujeană, 1997, t. 1. 2012, t.2. 2015, t.3. ISBN 973-9261-30-2.
5. Nedea M., Răilean V., Chirică L., Cojocari R., Mleavaia G., Sîrbu R., Gămureac A. & Rusu V. Atlas. Resursele climatice ale Republicii Moldova - Atlas. Climatic resources of the Republic of Moldova. Chișinău: Tipogr. „Știința”, 2013. 76 p. ISBN 978-9975-67-894-0.
6. Pânzaru P. *Genisto-Seselion peucedanifolii* – alianță nouă în vegetația calcarelor Sarmațianului Mediu din Republica Moldova. – Depon. I.C.S.I.T.E. Chișinău, nr. 1469-M, 1997. 29 p.
7. Pânzaru P. L'alliance *Genisto-Seselion peucedanifolii* P. Pânzaru 1997 dans la végétation de la République Moldova. – Contrib. Bot, I 1999-2000. Grădina botanică „Al. Borza”, Cluj-Napoca, 2000. p. 81-90.
8. Pânzaru P., Chiriac E. Flora vasculară din cadrul Landşaftului natural „Cricova-Goian”. În: Acta et commentationes. Științe Exacte și ale Naturii. Revista științifică. Nr. 1(1) 2016, p. 75-83. ISSN 2537 – 6284.